

سرگشته
در دنیای تورگنیف

نامزد جایزه‌ی بوکر ۱۹۹۱

ویلیام ترور

ترجمه‌ی
الهه دهنوی

انتشارات فروارید

سرشناسه	ترور، ویلیام، ۱۹۲۸-م. Trevor, William
عنوان و بدیدآور	سرگشته در دنیای تورگنیف/ ویلیام ترور؛ ترجمه‌ی الهه دهنوی.
مشخصات نشر	تهران: مروارید، ۱۳۸۶.
مشخصات ظاهری	۲۸۰ ص.
شابک	978-964-8838-43-5
یادداشت	عنوان اصلی: Two lives: reading Turgenev and my house in Umbria, 1991
موضوع	داستان‌های انگلیسی - قرن ۲۰م.
شناسه افزوده	دهنوی، الهه، ۱۳۵۸ - مترجم.
رده‌بندی گنگره	۱۳۸۵: ۴ ص ۴۶۲/ PZ۷
رده‌بندی دیویی	۸۲۳/۹۱۲
شماره کتابخانه ملی	۸۵-۲۳۸۵۵

امسارات مروارید

تهران - خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، شماره ۱۳۱۲
تلفن: ۶۶۴۰۰۸۶۶ - ۶۶۴۱۴۰۴۶ - ۶۶۴۸۴۶۱۲ - ۶۶۴۸۶۱۰۷

ص.ب. ۱۶۵۴ - ۱۳۱۴۵

morvarid_pub@yahoo.com

www.iketab.com

سرگشته در دنیای تورگنیف

ویلیام ترور

ترجمه‌ی الهه دهنوی

صفحه‌آرایی علم روز

چاپ اول ۱۳۸۶

چاپ گلشن

تیراژ ۱۱۰۰

شابک ۵ - ۴۳ - ۸۸۳۸ - ۹۶۴ - ۹۷۸ ISBN 978-964-8838-43-5

۳۴۰۰ تومان

یادداشت مترجم

ویلیام ترور کاکس سال ۱۹۲۸ در میچلستون ایرلند در خانواده‌ای پروتستان به دنیا آمد. پدرش رئیس بانک بود و به خاطر شغلش مجبور بود همراه خانواده‌اش مرتباً از شهری به شهر دیگر برود. از این رو، ویلیام در سیزده مدرسه‌ی مختلف درس خواند و گاهی حتی چند ماهی به مدرسه نمی‌رفت. در سال ۱۹۴۶ وارد کالج ترینیتی شد و در رشته‌ی تاریخ تحصیل کرد. در سن بیست و چهارسالگی به خاطر مشکلات مالی به انگلستان مهاجرت کرد. نخستین رمانش را سال ۱۹۵۸ در انگلستان به چاپ رساند. وی تاکنون آثار بسیاری از جمله رمان، داستان کوتاه و نمایشنامه نوشته است. در سال ۱۹۷۷ به خاطر خدماتش به ادبیات، موفق به دریافت CBE (نشان افتخار امپراتوری بریتانیا) شد. در سال ۱۹۹۴ به عنوان یکی از چهره‌های شاخص ادبیات معرفی شد و از او تقدیر به عمل آمد. فرهنگستان بریتانیا در سال ۱۹۹۹ به پاس خدمات ادبی وی، جایزه‌ی David Cohn را به او تقدیم کرد. ترور در سال ۲۰۰۲ به خاطر جایگاه رفیعش در ادبیات لقب سِر دریافت کرد.

شخصیت‌های داستان‌های ترور اغلب زنان، کودکان، افراد کهنسال، طبقه‌ی متوسط، انسان‌های تنها، و کسانی هستند که ازدواج‌های شکست خورده یا عشق‌های نافرجام را تجربه کرده‌اند. این افراد در حاشیه‌ی جامعه قرار دارند و با آنها همچون بیگانه رفتار می‌شود. درون مایه‌ی اصلی و مکرر اغلب آثار او واکنش این شخصیت‌ها در مقابل جامعه است.

در بیشتر داستان‌های او که معمولاً در ایرلند اتفاق می‌افتند، شاهد تأثیر تاریخ و گذشته‌ی یک ملت بر افرادی هستیم که در زمان حال زندگی می‌کنند. در این آثار می‌بینیم که گذشته در زندگی شخصیت‌های امروز طنین می‌اندازد، و فشارهای اجتماعی گذشته‌ای نه چندان دور در زندگی آنها تأثیری تراژیک دارد. نفوذ و قدرت کلیسای کاتولیک و تزویر و دورنگی دیدگاه‌های اخلاقی آن نیز در برخی از این آثار آشکار می‌شود. ترور را یکی از استادان مسلم تکنیک کم‌گویی^۱ می‌دانند که به واسطه‌ی آن با ذکاوتی خاص رفتارهای غریب و نامعمول شخصیت‌ها و انگیزه‌های درونی آنها را به شیوه‌ای تأثیرگذار پنهان می‌کند.

ویلیام ترور را یکی از فعال‌ترین نویسندگان ادبیات معاصر ایرلند می‌دانند که متأثر از جیمز جویس و فرانک اکانر بوده است. برخی منتقدان معتقدند که او علاوه بر نویسندگان ایرلندی، از بزرگان ادبیات اروپا، از جمله چخوف، موپاسان، سامرست موم و گراهام گرین نیز

۱. understatement، صنعت مقابل اغراق است که نعتاً اعتبار واقعی و مفروض یک چیز را نازل یا پایین‌تر نشان می‌دهد. معمولاً تأثیر آن کتابی است، فرهنگ توصیفی اصطلاحات ادبی، نوشته‌ی ام. اچ. ایبرمز، ترجمه‌ی سعید سبزیان، انتشارات رهنما.

تأثیر گرفته است.

ویلیام ترور در آثارش به توصیف جنبه‌هایی از وضعیت انسان می‌پردازد. حال و هوای اغلب داستان‌های او آکنده از اندوه و افسردگی است و شخصیت‌ها گرفتار ناکامی و سرخوردگی هستند. رمان سرگشته در دنیای تورگنیف که در سال ۱۹۹۱ نامزد جایزه‌ی بوکر شد، وصف دختر جوانی است که در خانواده‌ی همسرش خود را غریبه می‌یابد و برای فرار از ازدواجی محکوم به شکست تظاهر به دیوانگی می‌کند.... عنوان این رمان در انگلیسی *Reading Turgenev* است، اما از آنجا که ترجمه‌ی تحت‌اللفظی آن گویای رمان بودن این اثر نبود، عنوان حاضر را انتخاب کردم.

درباره‌ی رمان

دانستن چند نکته‌ی مهم خواندن این رمان صناعتمند را بر خواننده آسان می‌کند. ویلیام ترور در این رمان از شگردهایی همچون بینامتنیت، سیلان ذهن و گفتار آزاد غیرمستقیم بهره می‌گیرد. بینامتنیت آن گونه که ژولیا کریستوا در کتاب تحول در زبان ادبی می‌گوید، عبارت است از شیوه‌ای که یک اثر ادبی گوشه‌هایی از چند متن دیگر را در خود می‌گنجاند یا به آنها تلمیح می‌دهد. به این طریق چنین متنی با آن متون در ارتباط متقابل قرار می‌گیرد، به نحوی که فهم متن مستلزم آشنایی با آن متون است. در این رمان، سه رمان تورگنیف، رمان‌نویس روس، به بینامتن تبدیل شده‌اند. در جای جای این اثر، گاهی عبارات یا پاراگراف‌هایی از سه اثر تورگنیف به طور مستقیم نقل قول شده و به اسامی برخی از شخصیت‌های آثار او اشاره شده است. آگاهی از این امر باعث می‌شود خواننده خط داستانی این رمان را از دست ندهد.

سیلان ذهن، شگرد دیگری که در این اثر به کار رفته، به بیان ام. اچ. ایبرمز روایتی است که در تلاش است جریان مداوم فرایند ذهنی شخصیت، از جمله احساسات، خاطرات و افکار را بدون دخالت راوی نقل کند. گفتار آزاد غیرمستقیم هم شیوهی روایی دیگریست که در آن شکل روایت به لحاظ زمان، ضمائر و شیوهی دستوری تغییر می‌کند و افکار و گفتار شخصیت‌های داستانی را از طریق راوی می‌شنویم.

روایت در این رمان از مسیر خطی و زمان تقویمی پیروی نمی‌کند. فصل‌های فرد به روایت وقایع امروز می‌پردازند و فصل‌های زوج گذشته‌ی شخصیت اصلی و زندگی او را روایت می‌کنند. فصل اول خواننده را به سراغ آخرین وقایع داستان می‌برد و در ذهن خواننده سؤالات بیشماری به وجود می‌آورد، اما فصل دوم رمان از کودکی شخصیت اصلی می‌گوید و داستان را از آغاز روایت می‌کند. فصل‌های زوج ناگفته‌ها و ابهامات فصل‌های فرد را ذره ذره به روی خواننده می‌گشایند. ویلیام ترور با تعلیق وقایع داستان بر جذابیت اثر می‌افزاید و خواننده با کشف لحظه به لحظه‌ی این ابهامات از دنیای این اثر لذت می‌برد.